

ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

FACTORS INFLUENCING QUALITY OF STUDENT LIFE IN MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY,
SRILANCHANG CAMPUS.

ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง* พลภัทร อภัยโส บรรจบ โชติชัย กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา และ วันชัย สารียา

Pradit Srinonyang*, Phollaphat Aphaiso, Banchob Chotichai, Kittiphat Thawongsa, Wanchai Sariya

สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย 42000

Program in Teaching English, Mahamakut Buddhist University Srilanchang Campus, Loei 42000, Thailand

*Corresponding author: E-mail: winnernews@gmail.com

รับบทความ 21 กุมภาพันธ์ 2561 แก้ไขบทความ 3 มิถุนายน 2561 ตอบรับบทความ 4 กรกฎาคม 2561 เผยแพร่บทความ ตุลาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง, จำแนกตาม ปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคล ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคล ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง และ 3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคล ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2-4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 123 รูป/คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 93 รูป/คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โรว์ ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นตามบริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และผ่านเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง (Index of consistency : IOC) ระหว่าง 0.50 – 1.00 โดยมีค่าความน่าเชื่อถือทั้งฉบับเท่ากับ 97.8% วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) แจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สถิติอ้างอิง ได้แก่ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในมหาวิทยาลัย คุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมาเป็นด้านจิตวิทยา ด้านการเรียน และด้านสังคม โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเป็นด้านบริการจากมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) (2) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย กับตัวแปรตาม คือ คุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง พบว่า การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X_{15}) ทั้งด้านการสนับสนุนทางด้านวัตถุ (X_{17}) และด้านการสนับสนุนทางด้านวาจา (X_{18}) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย (X_{16}) ทั้งด้านการบริหาร (X_{19}) ด้านการเรียนการสอน (X_{20}) ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา (X_{21}) ด้านสังคมในหมู่เพื่อน (X_{22}) และด้านอาคารสถานที่ (X_{23}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนระดับชั้นที่กำลังศึกษา (X_5) มีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ อายุ (X_3) ของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยโดยรวม และการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง โดยเฉพาะด้านการสนับสนุนด้านวาจา มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านการเรียนการสอน มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต, คุณภาพชีวิตของนักศึกษา, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ABSTRACT

The objectives of the research were (1) to study the level of factors – personal factors, family factors and factors of the university's environment – influencing the quality of student life in Mahakut Buddhist University, Srilanchang Campus, (2) to study relationship between personal factors, family factors and factors of the university's environment and the quality of student life in Mahakut Buddhist University, Srilanchang Campus, and (3) to study predictors influencing the quality of student life in Mahakut Buddhist University, Srilanchang Campus. The population of the research was a total of 123 second-year to fourth-year students in Mahamakut Buddhist University Srilanchang Campus, who were studying in the first semester of the academic year 2017, and 93 samples were selected by Taro Yamane's sample size calculation formula. The instrument of the research was a set of the checklist form, the five-point rating scale questionnaire and the open-ended question, designed in accordance with the context of Mahakut Buddhist University, Srilanchang Campus, and with its reliability of 97.8%. The data were analyzed by the descriptive statistics, comprised of frequency, percentage, mean and standard deviation. The inferential statistics used to analyze the research hypotheses were Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research findings were as follows:

1. The quality of student life in Mahamakut Buddhist University was found to be overall at a high level ($\bar{x} = 3.56$). Considered in each aspect, the quality of student life on the residential aspect was found to be at a high level, followed by the quality of student life on the psychological aspect, the quality of student life on the learning aspect, and the quality of student life on the social activities, and the quality of student life on the university's services was found to be at the lowest level ($\bar{x} = 3.31$). The factor of the university's environment and the factor of parents' education support were found to influence the quality of student life in Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus at a statistically significant level of 0.01 whereas the factor of age and the factor of the university's environment on premises were found to influence the quality of student life in Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus at a statistically significant level of 0.05.

2. The relationship between independent variables – personal factors, family factors and factors of the university's environment – and dependent variables, the quality of student life in Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus, was found that the parents' learning support (X_{15}) on educational materials (X_{17}) and on encouraging words, the university's environment (X_{16}) in terms of the university's administration (X_{19}) the university's learning (X_{20}) the university's services (X_{21}) the student's association (X_{22}) and the university's premises and location (X_{23}) were found to be positively related to the quality of student life in Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus, at a statistically significant level of .01. The factor of the student's studying class was found to be negatively related to the quality of student life at a statistically significant level of .01 whereas the factors of the student's age was found to be negatively related to the quality of student life at a statistically significant level of .05.

3. The predictor of the university's environment and the predictor of parents' support, especially their support on good speech, were found to influence the quality of student life in Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus, at a statistically significant level of .01 whereas the predictor of the university's environment on learning was found to influence the quality of student life in Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus, at a statistically significant level of .05.

Keywords: Quality of Life, Quality of Student Life, Mahamakut Buddhist University Srilanchang Campus

บทนำ

องค์การอนามัยโลก (Murphy B. et al. 2000) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับ “คุณภาพชีวิต” ว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย หมายถึง บุคคลนั้นสามารถรับรู้ได้ว่าตนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่เจ็บป่วย สามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้ 2) คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ หมายถึง บุคคลนั้นรับรู้ถึงความรู้สึกทางบวกที่มีต่อตนเอง และยังสามารถรับมือกับความเครียดในทางลบได้ 3) คุณภาพชีวิตด้านสังคม หมายถึงบุคคลนั้นรับรู้ถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทั้งการเป็นผู้ให้และผู้รับ และ 4) คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึงบุคคลนั้นรับรู้ได้ว่าตนสามารถเข้าถึงปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงชีวิต ในประเทศไทย เริ่มปรากฏแนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิตเป็นครั้งแรกในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (2515-2519) เนื่องจากเล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาประชาชนในประเทศในฐานะที่เป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น และตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) เป็นต้นมา ประเทศไทยได้หันมาเน้นพัฒนาคุณภาพของคน โดยให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ทำให้คนมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

การพัฒนาคนหรือประชากรในประเทศให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่วัยเด็กและเยาวชน โดยมีการศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญเพราะการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพของคน โดยเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับที่สำนักงานปฏิรูปการศึกษากล่าวไว้ว่า “การศึกษาพัฒนาคน คนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติ” กล่าวคือ ประชากรที่มีความรู้ความสามารถจะสามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า และสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ (สพพร.ณัฏฐ์ มาศยงค์, 2554, หน้า 2) หมายความว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เพื่อช่วยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยสามารถใช้ความรู้ ความสามารถและสติปัญญาของตนในการพัฒนาประเทศ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2551, หน้า 6)

ทั้งนี้ การศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดเป็นการศึกษาระดับสูงและมีความสำคัญในระบบการศึกษาไทยตามที่ระบุไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 (ราชกิจจานุเบกษา, 2520, หน้า 350) หมวด 2 แผนนโยบายการศึกษาของรัฐ ข้อ 33 ว่า “การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาหลังระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมุ่งพัฒนาความรู้เชิงทฤษฎีทางสติปัญญาและความคิดเพื่อความรู้ทางวิชาการ มุ่งสร้างสรรค์กำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงเพื่อพัฒนาประเทศ และมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้และความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคลและประเทศชาติ” ส่วนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นวิทยาเขตแห่งที่ 7 ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตและบุคลากรในด้านต่าง ๆ ให้มีคุณภาพและคุณธรรมตามแนวพระพุทธศาสนา ให้บริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิจัยพัฒนาตามกรอบแห่งศีลธรรม ส่งเสริมการวิจัยทางด้านพระพุทธศาสนาเพื่อนำไปพัฒนาสังคมและคณะสงฆ์ (ภาสกร ดอกจันทร์, 2556, หน้า 48-55)

จากความสำคัญของคุณภาพชีวิตและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงทำการศึกษามีปัจจัยด้านใดบ้างที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง และมีปัจจัยใดบ้างที่สามารถร่วมพยากรณ์คุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพส่วนบุคคล ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสภาพส่วนบุคคล ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

คณะผู้วิจัยนำเอาแนวคิดและวิธีการศึกษาสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาแบบ ICA (The Inventory of College Activities) ของ Alexander W. Astin (ธนิดา ชีร์ตัน, 2554, หน้า 6) ซึ่งครอบคลุมหลักสูตรการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร นโยบายของสถาบันศึกษา และบรรยากาศทางวิชาการ ซึ่งครอบคลุมถึงระบบ

การศึกษา ระบบการปกครอง และกิจกรรมต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้สัมพันธ์กับบริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ส่วนในด้านคุณภาพชีวิต คณะผู้วิจัยนำเอาแนวคิดตามหลักการของ Campbell (วิภาพร มาพบสุข, 2550, หน้า 26) ประกอบด้วยความพึงพอใจด้านกายภาพ ความพึงพอใจด้านสังคม ความพึงพอใจด้านจิตวิทยา มาประยุกต์ใช้ โดยในส่วนของความพึงพอใจด้านกายภาพ คณะผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นคุณภาพชีวิตด้านการเรียน คุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัย และคุณภาพชีวิตด้านบริการจากมหาวิทยาลัย และนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และ คณะศาสนาและปรัชญา ระดับชั้นปีที่ 2-4 ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 123 รูป/คน เป็นบรรพชิต 21 รูป และฆราวาส 102 คน เป็นเพศชาย 55 คน และเพศหญิง 66 คน กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 93 รูป/คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาร์โร ยามาเน่ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 284) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนไว้ 5% และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้มีการกระจายของกลุ่มตัวอย่างครอบคลุมทุกสาขาวิชาและเปิดโอกาสให้ประชากรทุกหน่วยในแต่ละกลุ่มสถานภาพ เพศ และสาขาวิชาที่มีสิทธิ์ได้รับการเลือกเท่า ๆ กัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยด้านสภาพส่วนบุคคล เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับสถานภาพ เพศ อายุ สาขาวิชา ระดับชั้นเรียน ผลการเรียน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และการกู้ยืม กยศ.

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านครอบครัว แยกออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับการพักอาศัยของนักศึกษา สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา และรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง และส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (rating scale) มีจำนวนทั้งสิ้น 10 ข้อ ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนด้านวัตถุ และการสนับสนุนด้านวาจา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (rating scale) มีจำนวนทั้งสิ้น 47 ข้อ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่

ตอนที่ 4 แบบสอบถามคุณภาพชีวิตของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (rating scale) มีจำนวนทั้งสิ้น 50 ข้อ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ คุณภาพชีวิตด้านการเรียน คุณภาพชีวิตด้านสังคม คุณภาพชีวิตด้านจิตวิทยา คุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัย และคุณภาพชีวิตด้านบริการจากมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาทั้ง 5 ด้าน ซึ่งนักศึกษาสามารถแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำได้อย่างอิสระ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

คณะผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้ (1.) พัฒนาเนื้อหาของแบบสอบถามจากวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง (2.) นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านให้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) (3.) นำผลการตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาประเมิน โดยใช้เกณฑ์ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 ได้ข้อคำถามจำนวน 107 ข้อ (4.) นำแบบสอบถามไปทำการทดลอง (Try out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีในปีการศึกษา 2560 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน (5.) นำข้อคำถามมาพิจารณาคัดเลือกหาข้อคำถามจำแนก (r) ระหว่างกลุ่มสูง (H) และกลุ่มต่ำ (L) อยู่ในเกณฑ์ 0.20 – 1.00 โดยได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก r (Discrimination) อยู่ระหว่าง .20 – 1.30 ไว้จำนวน 107 ข้อ (6.) วิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง และได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) = .978 ซึ่งหมายถึง แบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความน่าเชื่อถือร้อยละ 97.8 และ (7.) จัดทำแบบสอบถามเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จำนวน 107 ข้อ ทั้งหมด 93 ชุดเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

1. คณะผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างถึงอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกท่าน ได้แก่ หลักสูตรศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ คณะศาสนาและปรัชญา หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง และสาขาวิชาการปกครอง คณะสังคมศาสตร์ และหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. คณะผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยหนังสือแนะนำตัวให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาและรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

3. คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อใช้ประโยชน์ในการอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 50% ของกลุ่มสูง (H) – กลุ่มต่ำ (L) แล้วนำมาหาค่า r (Discrimination) โดยข้อคำถามทั้งหมดมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .20 – 1.30

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) = .978 ซึ่งหมายถึง แบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความน่าเชื่อถือร้อยละ 97.8 ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่

3.1 ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง คณะผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

3.2 ในการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง คณะผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (The Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลสภาพส่วนบุคคล

ข้อมูลสภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นฆราวาส (ร้อยละ 81.7) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57) มีอายุ 21 ปี (ร้อยละ 34.4) ศึกษาในคณะสังคมศาสตร์ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง/การปกครอง (ร้อยละ 52.7) ศึกษาในชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 35.5) มีระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3.0-3.4 (ร้อยละ 47.3) มีค่าใช้จ่ายรายเดือนมากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 35.5) และไม่ได้กู้ยืมเงินจาก กยศ. (ร้อยละ 74)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านครอบครัว

ข้อมูลปัจจัยด้านครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไป ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในบ้านเช่า รวมถึงหอพัก (ร้อยละ 48.4) พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา (ร้อยละ 37.6) บิดามารดาของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 72) บิดาของผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพเป็นเกษตรกร (ร้อยละ 39.8) มารดาของผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพเป็นเกษตรกร (ร้อยละ 44.1) บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท (ร้อยละ 36.6)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการสนับสนุนด้านวัตถุ และด้านการสนับสนุนด้านวาจา โดยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการสนับสนุนด้านวาจา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านการสนับสนุนด้านวัตถุ ($\bar{X} = 3.68$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการสนับสนุนด้านวัตถุ ข้อที่นักศึกษาให้ระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักศึกษาซื้อชุดและเครื่องแต่งกายที่มหาวิทยาลัยกำหนด ($\bar{X} = 4.34$) และให้ระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ผู้ปกครองให้ค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน ($\bar{X} = 3.39$) ส่วนด้านการสนับสนุนด้านวาจา ข้อที่นักศึกษาให้ระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ ผู้ปกครองเอาใจใส่ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจด้านการเรียนแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.34$) และให้ระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.03$)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมาเป็นด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) ด้านการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) และด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการบริหาร ข้อที่นักศึกษาให้ระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ มีการเลือกตั้งประธานนักศึกษาอย่างโปร่งใสและเหมาะสม ($\bar{X} = 3.54$) และให้ระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ มีการเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.87$)

ด้านการเรียนการสอน ข้อที่นักศึกษาให้ระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ อาจารย์มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา ($\bar{X} = 3.99$) และให้ระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ อาจารย์ตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.45$)

ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการเรียนการสอน ข้อที่นักศึกษาให้ระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ มีการจัดบริการห้องสมุดที่ดีสำหรับนักศึกษา ($\bar{X} = 3.86$) และให้ระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ มีการจัดบริการร้านค้าสวัสดิการสำหรับนักศึกษา ($\bar{X} = 2.55$)

ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการเรียนการสอน ข้อที่นักศึกษาให้ระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ นักศึกษามีความรักและความผูกพันต่อมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.49$) และให้ระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ นักศึกษามีการให้ความเคารพรุ่นพี่ ($\bar{X} = 2.99$)

ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน ข้อที่นักศึกษาให้ระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ สถานที่ตั้งของห้องสมุดมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.52$) และให้ระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ในโรงอาหารมีที่นั่งรับประทานอาหารเพียงพอ ($\bar{X} = 2.33$)

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในมหาวิทยาลัย คุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมาเป็นด้านจิตวิทยา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) ด้านการเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) ด้านสังคม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) และ ด้านบริการจากมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณภาพชีวิตด้านการเรียน ข้อที่นักศึกษาให้ระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ ครอบคลุมเนื้อหาให้ท่านเรียนสาขาวิชาที่กำลังเรียนอยู่ ($\bar{X} = 3.11$) และให้ระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ท่านมีความพอใจในระบบการเรียนการสอนที่เป็นอยู่ขณะนี้ ($\bar{X} = 3.31$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณภาพชีวิตด้านสังคม ข้อที่นักศึกษาให้ระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ ชีวิตครอบครัวของท่านมีความสุข ($\bar{X} = 4.17$) และให้ระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ท่านรู้สึกพึงพอใจกับกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.92$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณภาพชีวิตด้านจิตวิทยา ข้อที่นักศึกษาให้ระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ ท่านรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ($\bar{X} = 3.98$) และให้ระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ท่านรู้สึกเหงาเมื่ออยู่ในมหาวิทยาลัยหรือในที่พักอาศัย ($\bar{X} = 3.15$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัย ข้อที่นักศึกษาให้ระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ การเดินทางจากที่พักอาศัยไปมหาวิทยาลัยมีความสะดวก ($\bar{X} = 4.08$) และให้ระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ที่พักอาศัยมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเพียงพอ (เช่น โต๊ะ เก้าอี้ สวนหย่อม ศาลาพักผ่อน เป็นต้น) ($\bar{X} = 3.45$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คุณภาพชีวิตด้านบริการจากมหาวิทยาลัย ข้อที่นักศึกษาให้ระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ ห้องสมุดมีหนังสือและสื่อการเรียนที่มีคุณภาพเพียงพอกับความต้องการ ($\bar{X} = 3.72$) และให้ระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ท่านรู้สึกพึงพอใจกับการทำงานของฝ่ายประสานงานกองทุน กยศ. ($\bar{X} = 2.60$)

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย กับตัวแปรตาม คือ คุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (คัดมาแสดงเฉพาะปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในระดับที่มีนัยสำคัญทางสถิติ) ดังนี้

	X ₃	X ₅	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	X ₁₈	X ₁₉	X ₂₀	X ₂₁	X ₂₂	X ₂₃	Y
X ₃	1	.243*	-.165	-.173	-.192	-.073	-.270**	-.055	-.236*	-.071	-.111	-.251*
X ₅		1	-.239*	-.403**	-.229*	-.162	-.467**	-.292**	-.328**	-.318**	-.359**	-.306**
X ₁₅			1	.511**	.856**	.799**	.457**	.470**	.432**	.470**	.433**	.615**
X ₁₆				1	.389**	.464**	.893**	.788**	.913**	.910**	.908**	.820**
X ₁₇					1	.372**	.357**	.301**	.357**	.294**	.385**	.447**
X ₁₈						1	.405**	.493**	.360**	.502**	.329**	.584**
X ₁₉							1	.622**	.824**	.776**	.717**	.678**
X ₂₀								1	.600**	.657**	.614**	.756**
X ₂₁									1	.783**	.807**	.695**
X ₂₂										1	.842**	.777**
X ₂₃											1	.730**
Y												1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 9 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X₁₅) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย (X₁₆) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ด้านการสนับสนุนทางด้านวัตถุ (X₁₇) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ด้านการสนับสนุนทางด้านวาจา (X₁₈) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านการบริหาร (X₁₉) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านการเรียนการสอน (X₂₀) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านการให้บริการแก่นักศึกษา (X₂₁) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านสังคมในหมู่เพื่อน (X₂₂) และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านอาคารสถานที่ (X₂₃) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา (X₅) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ อายุ (X₃)

นอกจากนี้ยังพบว่า 1) ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง (Hinkle D. E. 1998, p.118) คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย (X₁₆, $r = .820$) 2) ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง 7 ตัว เรียงลำดับจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านสังคมในหมู่เพื่อน (X₂₂, $r = .777$) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านการเรียนการสอน (X₂₀, $r = .756$) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านอาคารสถานที่ (X₂₃, $r = .730$) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา (X₂₁, $r = .695$) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร (X₁₉, $r = .678$) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X₁₅, $r = .615$) และการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ด้านการสนับสนุนทางด้านวาจา (X₁₈, $r = .584$) 3) ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ 2 ตัว ได้แก่ การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ด้านการสนับสนุนทางด้านวัตถุ (X₁₇, $r = .447$) และระดับชั้นที่กำลังศึกษา (X₅, $r = -.306$) และ 4) ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก คือ อายุ (X₃, $r = -.251$)

ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีอยู่ 12 ปัจจัย ได้แก่ สถานภาพ (X₁) เพศ (X₂) สาขาวิชาที่กำลังศึกษา (X₄) ระดับผลการเรียน (X₆) ค่าใช้จ่ายรายเดือน (X₇) การกู้ยืม กยศ. (X₈) ที่พักอาศัยของนักศึกษา (X₉) สภาพการพักอาศัยในครอบครัว (X₁₀) สถานภาพสมรสของบิดามารดา (X₁₁) อาชีพของบิดา (X₁₂) อาชีพของมารดา (X₁₃) และ รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง (X₁₄)

6. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตาราง 2 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุของปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตัวแปร	Model 1	Model 2	Model 3
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย	.703**	.599**	.469**
- ด้านการเรียนการสอน			.174**
ปัจจัยด้านครอบครัว			
- การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง			
- การสนับสนุนด้านเวลา		.223**	.193**
ค่าคงที่	1.259**	.671**	.582**
R ²	.673**	.726**	.742**
Adj. R ²	.669**	.720**	.734**
SEE	.357**	.329**	.321**
F	187.179**	119.145**	85.442**
* P < .05, ** P < .01			

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีอยู่ 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย และการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ด้านการสนับสนุนด้านเวลา ซึ่งอยู่ในปัจจัยด้านครอบครัว ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านสภาพส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ศรีล้านช้าง

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 9 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองด้านการสนับสนุนทางด้านวัตถุ การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองด้านการสนับสนุนทางด้านเวลา ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านสังคมในหมู่เพื่อน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านอาคารสถานที่

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ อายุ

ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีอยู่ 12 ปัจจัย ได้แก่ สถานภาพ เพศ สาขาวิชาที่กำลังศึกษา ระดับผลการเรียน ค่าใช้จ่ายรายเดือน การกู้ยืม กยศ. ที่พักอาศัยของนักศึกษา สภาพการพักอาศัยในครอบครัว สถานภาพสมรสของบิดามารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านสภาพส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ศรีล้านช้าง

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย และการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ด้านการสนับสนุนทางเวลา ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านการเรียนการสอน ดังนั้นสมมติฐานข้อที่ 2 นี้มีความถูกต้องเพียงบางส่วน เพราะปัจจัยด้านสภาพส่วนบุคคลไม่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 9 ปัจจัย ได้แก่ การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองด้านการสนับสนุนทางด้านวัตถุ การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองด้านการสนับสนุนทางด้านวาจา ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านการบริหาร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านสังคมในหมู่เพื่อน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านอาคารสถานที่

1.1 ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง รวมถึงด้านย่อยทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านการสนับสนุนทางด้านวัตถุ และด้านการสนับสนุนทางด้านวาจา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองมีคุณภาพชีวิตที่ดี เพราะนักศึกษาได้รับทราบถึงการสนับสนุนของผู้ปกครองต่อการเรียนของตนเอง ซึ่งสามารถเห็นได้ชัดจากการสนับสนุนด้านวัตถุ เช่น การให้ค่าใช้จ่ายอย่างสม่ำเสมอเป็นรายเดือน ให้ค่าใช้จ่ายด้านการเรียนอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อหนังสือ ตำราเรียน อุปกรณ์การศึกษา รวมถึงชุดและเครื่องแต่งกายตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด และการสนับสนุนด้านวาจาด้วยการเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ หมั่นคอยสอบถามเกี่ยวกับการเรียนและการเป็นอยู่ในมหาวิทยาลัย แนะนำให้นักศึกษาร่วมกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น รวมถึงการให้คำแนะนำด้านอื่น ๆ เช่น การคบเพื่อน และการเรียนในสาขาวิชาที่กำลังเรียนอยู่ โดยสอดคล้องกับที่สุรางค์ ไคว่ตระกูล (2537, หน้า 192-131) กล่าวว่า ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญมากในการเอาใจใส่ในการทำการบ้านของนักเรียน และสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนในโรงเรียน ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ดังที่ เจตน์สุตา ทศานนท์ (2547, บทคัดย่อ) กล่าวว่า หากโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในด้านการจัดการศึกษา ได้มีส่วนร่วมคิด วางแผน ร่วมปฏิบัติ กำกับ ตรวจสอบ ประเมินผลกับโรงเรียน ส่งเสริมความรู้ให้กับบุตรหลานในความปกครองทั้งที่บ้านที่โรงเรียนเป็นประจำและสม่ำเสมอจะทำให้บุตรหลานประสบความสำเร็จทางด้านการศึกษาสูงขึ้น และจะส่งผลให้บุตรหลานประสบผลสำเร็จในชีวิตด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพาพะงา จิตต์สวาสดี. (2553, หน้า 64) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยพบว่า การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้น แสดงว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง รวมถึงด้านย่อย 2 ด้าน คือ ด้านการสนับสนุนทางด้านวัตถุ และด้านการสนับสนุนทางด้านวาจา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยโดยรวม และรายด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร และด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ยกเว้นด้านอาคารสถานที่ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษา หากสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยเหมาะสมย่อมจะมีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษา หากสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยไม่เหมาะสมย่อมจะมีผลเสียต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ซึ่งจะทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาต่ำลง และส่งผลให้ได้บัณฑิตที่ไร้คุณภาพ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพาพะงา จิตต์สวาสดี (2553, หน้า 81) รายงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยพบว่า สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยโดยรวมมี

ความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิต ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา เพราะสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยมีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิต หากสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยเกิดความเปลี่ยนแปลงก็จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของนิสิตได้

การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ด้านการสนับสนุนทางด้านการวัด การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ด้านการสนับสนุนทางด้านวิชา นอกจากนี่ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิตา ชีร์ตัน (2554, หน้า 74) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ โดยพบว่า สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ทั้งโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร ด้านการบริการนิสิต ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ ล้วนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ กนกวรรณ ทองคำสิง (2552, บทคัดย่อ) ที่สรุปว่า คุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านร่างกาย ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านวิชาการ และด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ตามลำดับ โดยจะเห็นได้ว่าด้านวิชาการ และด้านสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตในโรงเรียนต่ำสุด

1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลกระทบมากที่สุดไปหปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ อายุ และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านอาคารสถานที่ แสดงว่า อายุของนักศึกษาที่เปลี่ยนไปมีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษา หมายความว่า อายุที่สูงขึ้นแสดงถึงการมีวุฒิภาวะสูงขึ้น ส่งผลต่อมุมมองและความคิดในการใช้ชีวิตของนักศึกษา ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ เพาพะงา จิตต์สวาสดี (2553, หน้า 68) ที่กล่าวว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตหลักสูตรการศึกษาด้านจิต สาขาวิชาสังคมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร เนื่องจากนิสิตบางคนที่มีอายุน้อย มีวุฒิภาวะทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และการเข้าสังคม จึงมีการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้เหมาะสมมาก แต่นิสิตบางคนที่มีอายุน้อยกว่าจำนวนไม่น้อย แต่มีวุฒิภาวะนั้นน้อย ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และการเข้าสังคม พบว่ามีการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยไม่เหมาะสม ขณะที่ สุภาพร วิวัฒน์อัศวิน (2546, หน้า 19) กล่าวว่า อายุเป็นตัวแปรที่สะท้อนให้เห็นภูมิหลังและประสบการณ์ที่ผ่านมาของชีวิต เพราะว่าบุคคลที่มีอายุแตกต่างกันมีโอกาสมากน้อยในการเรียนรู้ทางสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อความแตกต่างในด้านทัศนคติ ความคิดและความเชื่อได้

ดังนั้น แสดงว่า อายุมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

1.4 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง พบว่ามีอยู่ 12 ปัจจัย ได้แก่ สถานภาพ เพศ สาขาวิชาที่กำลังศึกษา ระดับผลการเรียน ค่าใช้จ่ายรายเดือน การกู้ยืม กยศ. ที่พักอาศัยของนักศึกษา สภาพการพักอาศัยในครอบครัว สถานภาพสมรสของบิดามารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง ซึ่งมีทั้งส่วนที่สอดคล้องและแตกต่างจากการวิจัยของ สุพรรณิการ์ มาศยงค์ (2554, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร โดยพบว่า เพศ จำนวนเงินที่นักเรียนได้รับจากผู้ปกครองต่อวัน อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง ขนาดโรงเรียน และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อความแตกต่างของคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร ส่วนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความแตกต่างของคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ อายุ ระดับชั้น ระดับผลการเรียน บุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยในปัจจุบัน สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ จันทรา อัยเอ็ง (2557, หน้า 148) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง โดยพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรังพบว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ต่อเดือนของนักศึกษา และ ที่พักอาศัย เป็นปัจจัยไม่ส่งผลกระทบต่อความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ส่วนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาได้แก่ ชั้นปีที่กำลังศึกษาและสาขาวิชา

ดังนั้น แสดงว่า ปัจจัยต่อไปนี้เป็น คือ สถานภาพ เพศ สาขาวิชาที่กำลังศึกษา ระดับผลการเรียน ค่าใช้จ่ายรายเดือน การกู้ยืม กยศ. ที่พักอาศัยของนักศึกษา สภาพการพักอาศัยในครอบครัว สถานภาพสมรสของบิดามารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์และไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อบัณฑิตด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นเพื่อให้สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษา จึงควรมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดในตอนท้ายของแบบสอบถาม ดังนี้

1.1 ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาทุกระดับชั้น ทุกคณะ ทุกสาขาวิชาได้ร่วมกันปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ความพร้อมเพียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และนำมาซึ่งความรักและความสามัคคี นอกเหนือจากกิจกรรมรับน้อง กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์ กิจกรรมเลี้ยงอาหารรุ่นพี่ กิจกรรมร่วมแสดงความคิดเห็นกับบัณฑิตใหม่ และกิจกรรมการแข่งขันกีฬา

1.2 ด้านการบริหาร มหาวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบปะกับผู้บริหารอย่างเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีต่อการบริหารงานของมหาวิทยาลัยในรูปแบบที่หลากหลาย ในการออกกฎระเบียบต่าง ๆ ควรให้มีส่วนร่วมของนักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดด้วยเพื่อให้มีความทันสมัยและอยู่ในเกณฑ์ที่นักศึกษายอมรับและสามารถปฏิบัติตามได้

1.3 ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีแผนกให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่นักศึกษาที่ชัดเจน จัดบริการโรงอาหารที่เหมาะสมถูกสุขอนามัย จัดบริการน้ำดื่มที่สะอาดถูกสุขอนามัยอย่างเพียงพอ มีการทำประกันอุบัติเหตุ จัดบริการห้องพยาบาลที่เหมาะสม ปรับปรุงห้องสมุดให้มีความทันสมัย จัดบริการรับคำปรึกษาการ จัดบริการสนามกีฬาและอุปกรณ์กีฬาอย่างเพียงพอ และปรับปรุงระบบบริการข้อมูลข่าวสารแก่นักศึกษาที่ชัดเจนและรวดเร็ว โดยเฉพาะเอกสารต่าง ๆ ควรมีให้ดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย เช่น ใบลาพัก ใบลาป่วย คำร้องขอลงทะเบียนเรียน คำร้องขอแก้ผลการเรียน และอื่น ๆ

1.4 ด้านอาคารสถานที่ มหาวิทยาลัยควรจัดหาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่เหมาะสมให้เพียงพอตามความต้องการและจำนวนของนักศึกษา ควรดูแลอาคารเรียนและห้องเรียนให้พร้อมต่อการใช้งาน มีการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศและพัดลมเพดานให้พร้อมใช้งานเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนให้ดียิ่งขึ้น ควรจัดให้มีโรงอาหารที่เหมาะสม ควรจัดให้มีพื้นที่จอดรถยนต์และรถจักรยานยนต์อย่างเพียงพอ และควรพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของมหาวิทยาลัยให้ร่มรื่นด้วยไม้ดอกไม้ประดับ

2. จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่อาศัย ด้านจิตวิทยา และด้านการเรียนอยู่ในระดับมาก ด้านสังคมและด้านบริการจากมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นเพื่อให้ นักศึกษามีคุณภาพชีวิตดีขึ้น จึงควรมีการปรับปรุง ดังนี้

2.1 ด้านสังคม มหาวิทยาลัยควรจัดหาที่พักหรือหาห้องพักสำหรับผู้ให้บริการห้องเช่าบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยเพื่อให้มีแนวทางในการให้บริการและร่วมกันดูแลนักศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยต่อทรัพย์สินและชีวิต ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้ นักศึกษารู้สึกอบอุ่นที่ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงทั้งในมหาวิทยาลัยและในที่พักบริเวณรอบ ๆ มหาวิทยาลัย

2.2 ด้านการให้บริการจากมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยควรปรับนโยบายการให้บริการแก่นักศึกษาให้มีความสะดวก รวดเร็ว ชัดเจน และเป็นกันเอง

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ทองคำสิง. (2552). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (คหกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กฤตธัช อันชื่น. (2557). รายงานวิจัยสถาบันเรื่อง คุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. ส่วนกิจการนักศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- จันทร์หา อึ้งเอ็ง. (2557). คุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล-ศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง. วารสารวิชาการและวิจัย มทร. พระนคร ฉบับพิเศษ การประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 5.
- เจตน์สุดา ทศานนท์ (2547). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- ธนิดา ชีรัตน์. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์. สารนิพนธ์ บธ.ม. ปทุมธานี: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ประกาศแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 94 ตอนที่ 31 ก หน้า 350. วันที่ 12 สิงหาคม 2520.
- ประยูร สุขะใจ, พระมหา. (2548). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- เพาพะงา จิตต์สวาสดี. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม.
- ภาสกร ดอกจันทร์. (2556). 18 ปี ศรีล้านช้าง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). เลย: บจก. รุ่งแสงธุรกิจ การพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. (2551). คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. นครราชสีมา: สมบูรณ์การพิมพ์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (ม.ป.ป.). ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็ผิดพลาดได้. *ข่าวสารการวิจัยการศึกษา*. 18(3) : 8-11. กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2538.
- วิภาพร มาพบสุข. (2550). การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- วิรัชาม์ กุลเพิ่มทวีรัชต์. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นปีที่ 4 โรงเรียนวัดราชโอรส เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2554). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สำราญ จุช่วย, สลักจิตร หิรัญสาลี และสุนทรีย์ สองเมือง. (2556). คุณภาพชีวิตนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ : กรณีศึกษานักศึกษา เข้าใหม่ ปีการศึกษา 2555" *รายงานการวิจัย*. คณะบริหารธุรกิจ. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สุพรรณิการ์ มาศยงค์. (2554). *คุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุภาพร วิวัฒน์อัศวิน. (2546). ปัจจัยทางจิตสังคม อัตมโนทัศน์และความฉลาดทางอารมณ์กับทัศนคติในการมีคูครองของบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรางค์ ไคว้ตะกุล. (2537). *จิตวิทยาการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก <http://soc.swu.ac.th>. 5 ธันวาคม 2550.
- Astin, A. W. (1968). *The College Environment*. Washington, D.C.: American Council on Education.
- Best, J. W. (1981). *Research in Education*. 4th ed. New Jersey: Prentice – Hall Inc. p. 182.
- Campbell, A. A. and Converse P.E.. (1972). *The Human Meaning of Social Change*. New York: Russell Sage Foundation.